

Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi

Cilt 1, (2015) Sayı 1, 20-30

Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Benlik Saygıları ile Kopya Çekmeye İlişkin Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (CBÜ, BESYO örneği)*

Mümine Soytürk¹, Özden Tepeköylü Öztürk², Erdoğan Topuz¹, Halil Yetim¹

Özet

Amaç: Bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının benlik saygısı düzeyleri ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasında bir ilişkinin olup olmadığının belirlenmesi ve araştırma kapsamındaki bağımsız değişkenlere göre bu iki bağımlı değişkenin farklılaşp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: 167 beden eğitimi ve spor öğretmen adayı (21.44±1.98 yıl) araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada nicel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Araştırmamızda Benlik Saygısı Ölçeği, Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği vebağımsız değişkenleri elde etme aracı olarak da Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde t test, one-way ANOVA, Pearson Correlation testi ve Kruksal Wallis H testi kullanılmıştır. Tip 1 hata %5 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Öğretmen adaylarının benlik saygıları incelendiğinde kadınların erkeklerden (t(165)=3.360, p=0.001), 3. sınıf öğrencilerinin 2. sınıflardan (F(3-163)=2.956, p=0.034), Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde öğrenim görmekten mutlu olanların kararsızlardan (x²=10.724, p=0.005) ve kopya çekmeyenlerin çekenlerden (t(165)=2.104, p=0.037) daha yüksek olduğu görülmüştür. Kopya çekmeye ilişkin tutumları incelendiğinde ise başka bölümde öğrenim görmeyi isteyenlerin istemeyenlerden (t(165)=2.794, p=0.006), kendilerini öğretmen adayı olarak tanımlayanların öğrenci olarak tanımlayanlardan (F(2-164)=3.096, p=0.048) daha olumlu tutuma sahip oldukları bulunmuştur. Araştırma sonuçları benlik saygısı ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasında istatistiksel önemli ilişkinin olmadığını göstermiştir (r=0.027).

Sonuçlar: Sonuç olarak, kopya çekmeye yönelik tutum ile benlik saygısı arasında istatistiksel anlamlı bir ilişki olmamasına rağmen hiç kopya çekmediğini belirtenlerin benlik saygılarının daha yüksek olduğu ve kendini öğretmen adayı olarak tanımlayanların öğrenci olarak tanımlayanlara göre kopya çekmeye ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğunun ön plana çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Benlik Saygısı
Kopya Çekme
Tutum
Öğretmen Adayı
Beden Eğitimi

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 10.09.2015
Kabul Tarihi: 15.09.2015
Online Yayın Tarihi: 15.09.2015

DOI: 10.18826/ijsets.75041

The Investigation of the Relationship between Self Esteem and Attitudes towards Cheating of the Physical Education and Sports Prospective Teachers' (CBU, PES Teachers')

Abstract

Aim: In this research it was aimed to investigate the relation between the self-esteem of the prospective teachers of physical education and sports (PES) and their attitudes towards cheating; it was also investigated if these two dependent variables change or don't change according to the independent variables in the scope of the research.

Material and Methods: 167 prospective teachers of physical education (21.44±1.98 years) participated in the study voluntarily. Quantitative research techniques were used in the research. As measurement tools in these research were used Self-esteem Scale, Scale for Attitude Towards Cheating and Personal Information Form. To analyse data t test, one-way ANOVA, Pearson Correlation tests and Kruksal Wallis H test was used. Type 1 mistake is accepted as 5%.

Results: As the results were found women (t(165)=3.360, p=0.001) has higher self-esteem, 3rd grade students has higher self-esteem than 2nd grade (F(3-163)=2.956, p=0.034), the ones who are happy to be educated in Physical Education and Sport Department (PESD) have higher self-esteem level than the ones who are indecisive (x² =10.724, p=0.005), and ones who don't cheat has higher self-esteem level than the ones who cheat (t(165)=2.104, p=0.037). There is a statistically significant difference in cheating according to the factors of wanting to be educated in another department (t(165)=2.794, p=0.006), and the ones who express themselves as prospective teachers have more positive attitude than the ones who

Keywords

Self-Esteem
Cheating
Attitude
Prospective Teachers
Physical Education

Article Info

Received: 10.09.2015
Accepted: 15.09.2015
Online Published: 15.09.2015

DOI: 10.15390/EB.2015.XXXX

* Bu çalışma 13. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde sözlü olarak sunulmuştur

¹ Celal Bayar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Manisa/Türkiye, soyturkmumine@gmail.com

² Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Denizli/Türkiye

express themselves as students ($F(2-164)=3.096, p=0.048$). Research findings show that there is no statistically significant relation between self-esteem and attitudes towards cheating ($r=0.027$).

Conclusion: More consequently results come to the forefront the ones who don't cheat has higher self-esteem level than the ones who cheat and the ones who express themselves as prospective teachers have more positive attitude than the ones who express themselves as students.

GİRİŞ

Eğitim-öğretim sürecinde kazandırılan bilgi ve becerilerin, sosyal bir varlık olarak bireyin çağdaş yaşam koşullarına katılımını sağlamada en önemli araçların olduğu söylenebilir. Bununla birlikte, eğitim sisteminde bireyin yetiştirilmesi holistik bir yaklaşımla gerçekleştiğinde beraberinde toplum içi tutum ve tavırlarının dolaysıyla davranışlarının uygun biçimde gelişmesi beklenebilir. Çünkü tutum ortamsal etkenlerle birleştiğinde davranış meydana gelebilmektedir (Kağıtçıbaşı, 2006). Bu nedenle toplumda uygun olarak nitelendirilebilecek uygulamalara yönelik olumlu tutum geliştirmek toplumun refahı için önemlidir. Bunun için ise eğitim-öğretim ortamı bir araç olarak kullanılmaktadır.

Eğitim-öğretim sürecinde istendik yönde davranış değişikliği meydana getirmek amaçlansa da öğrenciler istenmedik davranışları da gösterebilirler. Üniversite düzeyinde düşünüldüğünde, öğretmen adayları kendileri mesleğe başladıklarında öğrencilerinden görmek istemeyecekleri davranışları sergileyebilirler. Bu bağlamda eğitim sürecinde, öğrenci tutumlarıyla ilgili olarak kopya çekme davranışı önemli bir eğitim-öğretim problemi olarak değerlendirilmektedir (Semerci, 2003). Kopya çekmek “genellikle yazılı sınavlarda soruları cevaplamak için bir kaynağa gizlice bakmak” (TDK, 2014) olarak tanımlanmıştır. Öğrenme ortamında bir kaynağa bakarak öğrenme niteliğini artırıcı araç olarak model alma veya modellemenin kullanılması söz konusu olabilir, bu nedenle kopya çekme davranışı model alma kavramı ile karıştırılmamalıdır. Model alma ya da model “resim, heykel vb. yapılırken baka baka benzetilmeye çalışılan nesne veya kimse, örnek” (TDK, 2014) tır. Model veya model alma (kopya çekmekten farklı olarak) eğitim-öğretim tekniği olarak kullanılabilen bir araç iken kopya çekmek ise istenmeyen bir durumdur. Kopya çekmek, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 7/e maddesine göre de bir suç olarak değerlendirilen eylemdir. Bunun yanı sıra “kopyacılık toplumun bütün bireylerine manevi ve gerçek maddi zarar veren bir suçtur” (TÜBA, 2002). Kopya çekmek etik açıdan aşırı macilik ve korsanlık, ahlaki açıdan ise hırsızlık olarak nitelendirilebilir. Ayrıca ölçme ve değerlendirme açısından test araçlarının güvenilirliği ve geçerliğini tehdit etmektedir (Er ve Gürkan, 2011). Öğrencinin kopya çekme tutumu bu bakış açısı ile bir çerçeve içine alınırken, başka bir çerçevede öğretmen adayının kopya çekme davranışının ele alınması faydalı bir ayrım olacaktır. Çünkü öğretmenlik mesleği dürüstlük, özveri ve sabır gerektiren bir meslek olarak tanımlanabilir. Kopya çekme davranışının ise bu tanımla çeliştiği görülmektedir. Her ne sebeple olursa olsun; kendi eğitim ve öğretimine yeterli düzeyde emek vermeyen, elde ettiği başarıda etik ve ahlaki davranmayı öncelik olarak benimsemeyen ve bilgiyi öğrenmek yerine kopya çekmeyi tercih eden bireyin, öğretmenlik yeterlilik düzeyinin sorgulanması gerektiği fikrini uyandırabilir. Bu yöndeki tutum ve davranışın en önemli olumsuz çıktısı ise “ileride toplum yaşamında devam ettirilecek bir yolsuzluklar zincirinin ilk halkası” (TÜBA, 2002) oluşudur.

Benlik saygısı kavramı ise kendini olduğundan daha üstün ya da aşağı görmeden kendini değerli, olumlu, sevmeye ve beğenilmeye değer bulmak, kendinden memnun olmak şeklinde tanımlanmaktadır (Yörükoğlu, 2007). Rosenberg ve ark (1995) benlik saygısını global ve özel (akademik) olmak üzere ikiye ayırmışlardır. Global benlik saygısının daha çok psikolojik iyilik hali ile ilgili olduğunu, özel (akademik) benlik saygısının ise okul veriminin çok iyi bir yordayıcısı olduğunu ileri sürmüşlerdir (Rosenberg ve ark, 1995). İnsanın gelişim dönemleriyle birlikte incelendiğinde ise; bireyin kendi benliği ile özdeşme duygusu, anlamlı özdeşimler, temel ruhsal ihtiyaçlarının doğuştan gelen kabiliyetleri ve yaşantılarla başarılı olarak süregeldiğinde, benlik saygısının her dönemde artarak devam ettiği belirtilmektedir. Ancak geç ergenlik dönemi bu kavramın pekiştiği dönemdir. Ayrıca her büyük kriz benlik saygısını kuvvetlendirir (Erikson, 1959 akt. Özkan, 1994). Beden eğitimi ve sporla ilgili ortamlar bu durumla beraber değerlendirildiğinde egzersiz, antrenman ve yarışmada kazanma-kaybetme yaşantıları içinde fiziksel ve psikolojik, küçük ya da büyük birçok zorlanma ve krizle karşı karşıya kalılabilmektedir. Spor yapmanın ve fiziksel olarak aktif durumda olmanın çeşitli çalışmalarda benlik saygısını arttırdığı belirtilmektedir (Hein & Hagger, 2007; Karademir ve ark,

2013; Özşaker, 2013). Bu bağlamda daha önceki ve mevcut yaşantılarının içinde fiziksel aktivitede bulunan beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının benlik saygılarının olumlu yönde oluşması beklenebilir. Ayrıca benlik saygısı düzeyinin gençlerin tutumlarını etkileyebildiği görülmektedir (Karademir ve ark, 2013; Sankır, 2014). Bu bağlamda öğrencilerin benlik saygılarıyla kopya çekmeye ilişkin tutumlarının ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle yapılan bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının benlik saygısı düzeyleri ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasında bir ilişkinin olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca araştırma kapsamındaki cinsiyet, sınıf, ailenin aylık gelirini algılama düzeyi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde (BESÖB)'de öğrenim görmekten mutlu olma düzeyi, başka bölümde öğrenim görmek istiyor olma/olmama, kopya çekme/çekmeme, kopya çekme sayısı, kendilerini tanımlayan en uygun ifade değişkenlerine göre bu iki bağımlı değişkenin farklılaşıp farklılaşmadığı da araştırılmıştır.

Kendilerini tanımlayan en uygun ifade değişkeni (öğretmen adayı, sporcu, öğrenci ve diğer) özellikle eğitim literatüründe kişilerin kendini tanımlamasına ilişkin parametrelerin açıklanmamış olması, bu değişkenin öneminin vurgulanması açısından Sosyal Kimlik Kuramının açıklanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Tajfel ve Turner tarafından 1970'lerin ortalarında geliştirilmiş olan Sosyal Kimlik Kuramı içinde grup üyeliğini, birlikteliği, bizzatlığı, ait olmayı içeren psikolojik bir kavram olarak ele almışlardır, ayrıca grup üyeliğini algısal ve bilişsel temelleri üzerine oluşturmuşlardır. Turner (1982) Sosyal Kimlik Yaklaşımı'nda yeni bir soluk olarak ele alınan "Kendini-Sınıflandırma Kuramını" geliştirmiştir. Kendini-sınıflandırma, kendini-kalıpyargılamaya yol açar. Yani diğerlerinin belirli özelliklerini dikkate alarak, aşırı genelleme yoluyla kalıpyargılar (Demirtaş, 2003). Bu durum gruba uyma süreçlerini içermektedir. Uyma süreçleri, çeşitli sosyal gruplar veya kategorilere aidiyet çerçevesinde gerçekleşmektedir; insanlar, gruplarında egemen olan referans noktalarına ve normlara uyarak, benlik imgelerini geliştirmekte ve grup içinde bir statü kazanmaktadırlar (Bilgin, 1994). Araştırmamızda da öğretmen adayları kendilerini tanımlayan en uygun ifadeye göre birer sınıf/grup oluşturmuşlardır.

YÖNTEM

Araştırma modeli

Araştırmada nicel araştırma teknikleri kullanılmıştır. Betimsel nitelikteki bu çalışma genel tarama modellerinden olan ilişkisel tarama modelindedir. Bu modelde, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlenmesi amaçlanmaktadır (Karasar, 2014).

Çalışma grubu

Araştırmada 2013-2014 öğretim yılı bahar döneminde Celal Bayar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde okuyan 275 beden eğitimi ve spor öğretmen adayının tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya 70 kadın (20.90 ± 1.82 yıl) ve 97 (21.82 ± 2.010 yıl) erkek olmak üzere toplamda 167 beden eğitimi ve spor öğretmen adayı (21.44 ± 1.98 yıl) gönüllü olarak katılım göstermiştir. Öğretmen adaylarının 89 (%53.3)'u yüksek, 69 (%41.3)'u orta ve 9 (%5.4) düşük benlik saygısına sahip, ortalama 1.52 ± 0.60 olarak bulunmuştur. Kopya çekmeye ilişkin puan ortalamaları 2.95 ± 0.42 olarak bulunmuştur.

Tablo 1. Öğretmen adaylarının bağımsız değişkenler açısından dağılımları.

BAGIMSIZ DEĞİŞKENLER	GRUP	n	%
Cinsiyet	Erkek	97	58,1
	Kadın	70	41,9
	Toplam	167	100,0
Sınıf	1. sınıf	37	22,2
	2. sınıf	50	29,9
	3. sınıf	36	21,6
	4. sınıf ve üstü	44	26,3
	Toplam	167	100,0
	Düşük	6	3,6
Aylık Gelir Algıları	Orta	147	88,0
	Yüksek	14	8,4
	Toplam	167	100,0
Kopya çekme/çekmeme	Evet	104	62,3
	Hayır	63	37,7

	Toplam	167	100,0
	Hiç çekmedim	63	37,7
	1-4 defa çektim	30	18,0
	5-10 defa çektim	17	10,2
Kopya çekme sayısı	Fırsat bulduğumda çektim	38	22,8
	Sıklıkla çektim	19	11,4
	Toplam	167	100,0
	Mutsuzum	14	8,4
BESÖB’de öğrenim görmekten mutluluk durumu	Kararsızım	35	21,0
	Mutluyum	118	70,7
	Toplam	167	100,0
	Sporcu	63	37,7
	Öğrenci	33	19,8
Kendilerini Tanımlayan En Uygun İfade	Öğretmen adayı	71	42,5
	Toplam	167	100,0

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve çalışmanın bağımsız değişkenlerini belirlemek için hazırlanmış bir soru formudur. Bu formda cinsiyet, sınıf düzeyi, ailenin algılanan aylık gelir düzeyi, BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olma/olmama durumu, başka bölümde öğrenim görmeyi istiyor olma/olmama durumu, kopya çekip çekmedikleri, kopya çekme sayısı, kendilerini tanımlayan en uygun ifadenin ne olduğuna ilişkin sorular sorulmuştur.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği: Öğretmen adaylarının benlik saygılarını ölçmek için Morris Rosenberg (1965) tarafından geliştirilmiş, ülkemizde Çuhadaroğlu (1986) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması gerçekleştirilmiş olan Benlik Saygısı Ölçeği (D1) kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlilik kat sayısı 0.71, güvenilirlik katsayısı 0.75 olarak bulunmuştur. Guttman ölçüm şekline göre düzenlenmiş olan ölçeğin ilk bölümü kullanılmış ve 10 maddeden oluşmaktadır, olumlu ve olumsuz yüklü maddeler ardışık olarak sıralanmıştır. Ölçekten alınan puanlar; 0-1 puan yüksek, 2-4 puan orta, 5-6 puan düşük benlik saygısı olarak değerlendirilmektedir.

Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği: Kopya çekmeye ilişkin tutumlarını ölçmek için ise Semerci (2003) tarafından geliştirilen Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach alpha katsayısı 0.96 bulunmuştur. Ölçek 37’si olumlu ve 30’u olumsuz olmak üzere 67 maddeden oluşmakta. Beşli likert tipi olan bu ölçekten elde edilen düşük puan kopya çekmeye ilişkin olumlu tutumu, yüksek puan ise kopya çekmeye ilişkin olumsuz tutumu göstermektedir. Ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) değeri 0.87, Bartlett testi 16059.3 ve Cronbach alpha 0.96 bulunmuştur (Semerci, 2003).

Verilerin analizi

Araştırmada betimleyici istatistiksel karşılaştırma analizlerinde normal dağılan veriler için parametrik testlerden bağımsız gruplar t testi, tek yönlü ANOVA ve ilişki analizinde Pearson Correlation testi kullanılırken; normal dağılım göstermeyen verilerin karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Tip 1 hata %5 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanlarının benlik saygısı puanları ile istatistiksel olarak anlamlı ilişkide olmadığı bulunmuştur ($r=0.027$, $p= 0.729$)

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Benlik Saygısı sonuçları.

	Grup	n	\bar{X}	Ss	t	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Erkek	97	2.95	0.46	0.037	0.971
	Kadın	70	2.94	0.34		
Benlik saygısı	Erkek	97	1.65	0.61	3.360	0.001*
	Kadın	70	1.34	0.53		

* $p<0.05$

Buna göre kadın öğretmen adaylarının benlik saygısı erkek öğretmen adaylara göre daha yüksektir(Tablo 2).

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Benlik Saygısı Puanlarının Sınıf Faktörü ANOVA Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Gruplararası	1.184	3	0.395		
	Gruplariçi	27.613	163	0.169	2.330	0.076
	Toplam	28.797	166			
Benlik Saygısı	Gruplararası	3.079	3	1.026		
	Gruplariçi	56.597	163	0.347	2.956	0.034*
	Toplam	59.677	166			

*p<0.05

Birimler arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Tukey testinin sonucuna göre 3. sınıf öğrencilerinin benlik saygısı düzeyleri 2. sınıf öğrencilerinden yüksek bulunmuştur (Tablo 3).

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının aylık gelir algıları durumuna göre Kruskal Wallis H testi sonucunda öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutumlarında ailelerinin algılanan toplam aylık gelir durumu faktörüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir $\chi^2_{(sd=2, n=167)}=0.635$. Aynı şekilde öğretmen adaylarının benlik saygısı puanları da ailelerinin algılanan toplam aylık gelir durumu faktörüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermemektedir $\chi^2_{(sd=2, n=167)}=1.413$.

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Benlik Saygısı Puanlarının BESÖB’de Öğrenim Görmekten Mutlu Olma Durumları Kruskal Wallis H-Testi Sonucu

	BESÖB ‘de öğrenim görmekten mutlu olma	n	Sıra ortalaması	sd	χ^2	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Mutsuzum	14	80.32			
	Kararsızım	35	71.40	2	3.338	0.188
	Mutluyum	118	88.17			
Benlik Saygısı	Mutsuzum	14	95.71			
	Kararsızım	35	102.51	2	10.724	0.005*
	Mutluyum	118	77.12			

*p<0.05

Birimler arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Bonferroni düzeltilmeli Mann Whitney U testi sonucuna göre BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olanların kararsız olanlara göre benlik saygıları anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur(Tablo 4.)

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Benlik Saygısı Puanlarının Başka Bölümde Öğrenim Görmeyi İstiyor Olma Faktörü T-Test Sonuçları

	Başka Bölümde Öğrenim Görmeyi İstiyor Olmak	n	\bar{X}	Ss	t	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Evet	29	2.75	0.36		
	Hayır	138	2.98	0.42	2.794	0.006*
Benlik Saygısı	Evet	29	1.69	0.71		
	Hayır	138	1.49	0.57	1.676	0.096

*p<0.05

Tablo 6. Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Benlik Saygısı Puanlarının BESÖB’da Öğrencilik Sırasında Kopya Çekme/Çekmeme Durumu t-Test Sonuçları

	BESÖB ‘de okurken kopya çekme durumu	n	\bar{X}	Ss	t	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Evet	104	2.90	0.31		
	Hayır	63	3.03	0.54	1.932	0.055

Benlik Saygısı	Evet	104	1.60	0.62	2.104	0.037*
	Hayır	63	1.40	0.56		

*p<0.05

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının BESÖB’da öğrencilik sırasında kopya çekme/çekmeme durumuna göre kopya çekmeyenlerin benlik saygısının (1.40 ± 0.56) kopya çekenlerden (1.60 ± 0.62) daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 6).

Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Benlik Saygısı Puanlarının Kopya Çekme Sayısı Durumlarına Göre Kruskal Wallis H-Testi Sonuçları

	Kopya çekme sayısı	n	Sıra ortalaması	Sd	x ²	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Hiç çekmedim	63	89,06	4	8.075	0.089
	1-3 defa çektim	30	96,17			
	5-10 defa çektim	17	72,94			
	Fırsat bulduğumda çektim	38	82,80			
	Sıklıkla çektim	19	60,29			
	Hiç çekmedim	63	76,95			
Benlik Saygısı	1-3 defa çektim	30	83,17	4	3.691	0.449
	5-10 defa çektim	17	93,71			
	Fırsat bulduğumda çektim	38	87,61			
	Sıklıkla çektim	19	92,79			

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanları kopya çekme sayısına göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığını göstermektedir $\chi^2_{(sd=4, n=167)} = 8.075$, $p=0.089$. Aynı şekilde öğretmen adaylarının benlik saygısı puanları kopya çekme sayısına göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık meydana getirmemiştir $\chi^2_{(sd=4, n=167)} = 3.691$, $p=0.449$ (Tablo 7).

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının kendilerini tanımlayan en uygun ifade faktörüne göre yapılan ANOVA testi sonuçlarına göre öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanlarının kendilerini tanımlayan en uygun ifade faktörüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturduğunu göstermektedir ($F_{(2-164)}=3.096$, $p=0.048$). Birimler arasındaki farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Tukey testinin sonucuna göre kendilerine en uygun ifadeyi öğretmen adayı olarak tanımlayan grubun kopya çekmeye ilişkin tutumları, “öğrenci” olarak tanımlayan gruba göre, çekmeme yönünde yüksektir. Ancak, öğretmen adaylarının benlik saygısı puanlarının kendilerini tanımlayan en uygun ifade faktörüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmektedir ($F_{(2-164)}=0.182$, $p=0.834$).

TARTIŞMA

Araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygısı düzeyleri ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasında bir ilişkinin olup olmadığının ve belirlenen bağımsız değişkenlere göre bu parametrelerin değişip değişmediğinin incelenmesidir. Bu bağlamda ele alınan bulguların tartışma ve yorumu aşağıda verilmiştir.

Araştırma bulguları öğretmen adaylarının benlik saygısı ve kopya çekme tutumu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermiştir ($r=0.027$) (Alpar, 2010). Bushweller (1999)’in saptamasına göre öğrenciler daha ortaokul sıralarında (7. Sınıf) kopya çekmede uzmanlaşmakta, bu durumda üniversiteye geldiklerinde ise yeteneklerini çok geliştirebilmektedirler (Eminoğlu Küçüktepe ve Küçüktepe, 2012). Eğitim ve öğretim sürecinde birçok nedenle davranış olarak gerçekleştirilebilen ve dolayısıyla pekiştirilebilen bu durum, dersten geçmek için sadece sınav notunun önemli olduğu şeklinde algılandığı ve daha yüksek not alma gerekliliği ortaya çıktığı, bununla birlikte dersten kalma korkusu duyan öğretmen adaylarının çeşitli içsel nedenlerle kopya çektiği (Bozdoğan ve Öztürk, 2008) ortaya konulmuştur. Araştırmada bu tür gerekçelere dayalı olarak kopya çekmeye karşı kanıksanmış kalıplar geliştirmiş olabilirler ve bu iki bağımsız değişken puanları arasında ilişki bulunamamasının nedeni olabileceğini düşündürmektedir. Öğretmen adayları ile yapılan birçok çalışmada (örn. Çetin, 2007; Yangın, 2009; Durmuşçelebi, 2011; Eminoğlu Küçüktepe ve

Küçüktepe, 2012; Lüle Mert, 2012). Yansıtılan araştırma sonuçlarında öğretmen adaylarının yaygın olarak kopya çekmeye eğilimli olmaları bu fikrin temelini oluşturmaktadır. Yani beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının çeşitli sporsal öğrenme ve uygulama ortamlarında bulunmaları beklenen benlik saygısı ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasında pozitif ve istatistiksel anlamlı ilişkinin oluşmasını sağlamamıştır.

Araştırmada kopya çekmeye ilişkin tutumlar açısından cinsiyet faktöründe fark elde edilmemiştir, aynı sonuca Ünlü ve Eroğlu (2012) beden eğitimi öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutumlarında ulaşmıştır. Beden eğitimi öğretmen adayları ile yapılan bu çalışmaların bulgularına dayalı olarak spor ortamında bulunan bireylerin kopya çekmeye yönelik tutumlarını kadın veya erkek olmanın etkilemediği söylenebilir. Ayrıca, bu tür tutumların gelecekte mesleki uygulamalar içinde cinsiyet faktörünün etkisi altında kalmadan etik ve ahlaki değerlere yönelik uygulamalarda da paralellik göstermelerine altyapı oluşturabilir. Ancak Çetin (2007) Eğitim Fakültesinde okuyan öğretmen adaylarından, Yangın (2009) İlköğretim öğretmen adaylarından kadınların tutumlarını erkeklere göre istatistiksel anlamlı ve olumlu bulmuşlardır. Er ve Gürgen (2011) da kopya çekmeye ilişkin tutumlar açısından kadın öğretmen adaylarının tutumlarının erkeklere göre daha olumlu olduğunu bulmuşlardır. Beden eğitimi öğretmen adaylarından farklı olarak diğer öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutumlarının cinsiyet faktöründen etkilenmesi, etik ve ahlaki açıdan istenmedik olan bu tutumda gelecek mesleki hayatlarında farklı tutumlar sergileyen öğretmenler olmalarına neden olabilir. Araştırmamızda öğretmen adaylarının benlik saygısı puanları kadınların lehine yüksek bulunmuştur. Benzer şekilde Gül (2013) üniversite öğrencilerinde cinsiyet bakımından kadın öğrencilerin lehine sonuç bulunmuştur. Ancak bu bulgu ile çelişen çalışmalar da bulunmaktadır. Erşan, Doğan ve Doğan (2009) ve Özşaker (2013) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin, Abbasoğlu ve Öncü (2013) ise beden eğitimi öğretmenlerinin benlik saygısı puanlarını cinsiyet faktörüne göre farklılık göstermediğini belirtmişlerdir.

Kopya çekmeye ilişkin tutumlar açısından sınıf değişkenine dayalı farklılık elde edilmemiştir, Ünlü ve Eroğlu (2012) da benzer şekilde beden eğitimi öğretmen adaylarında sınıf değişkeni açısından istatistiksel anlamlı fark elde etmemişlerdir. Ancak Çetin (2007) Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesinin öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmasında sınıflar arasında fark elde etmiş ve bu fark 3. sınıfların aleyhine olmuştur. Araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygısı puanları 3. sınıf öğrencilerinin diğerlerinden olumlu bulunmuştur, Abbasoğlu ve Öncü (2013) de beden eğitimi öğretmeni adayları üzerinde yaptığı çalışmada 4. sınıfların benlik saygılarının diğer sınıflara göre daha olumlu olduğunu bulmuşlardır. Benlik saygısının her dönemde artarak devam ettiği belirtilmektedir (Erikson, 1959 akt. Özkan, 1994), buna dayalı olarak ileri sınıf düzeylerinde alt sınıflara göre yüksek olması beklenebilir. Diğer yandan farklı eğitim birimlerinde, farklı sınıf düzeylerinde bulunmanın benlik saygısı üzerinde etkilerinin benzer olamayacağı veya genelleymeyeceği sonucuna varılabilir. Bu anlamda etki eden faktörlerden birisi de değişkenlerin elde edilme yarıyılı da olabilir.

Kopya çekmeye ilişkin tutumlar açısından algılanan aylık gelir durumu değişkenine göre istatistiksel anlamlı farklılık elde edilmemiştir. Bazen gerçek ile algılanan örtüşme de kişi için denebilir ki “algılanan ne ise gerçek odur” (Demir, 2009; Çetin ve Tekiner, 2015) ve bu algısı tutum ve davranışlarını etkileyebilir. Algılanan aylık gelir bağımsız değişkeni günümüzde birçok çalışmada gerçek gelir rakamları yerine kullanıldığı görülmekte (Tepeköylü Öztürk ve ark, 2011; Eyüboğlu, 2012; Kartopu, 2012) ve benimsenen bir değerlendirme biçimi olma yönünde fikir vermektedir. Yörükoğlu (2007) birçok araştırmanın özetlenmiş sonucu olarak ailelerin gelir düzeyinin benlik saygısını etkilediğini ileri sürmüştür (s.106). Dolayısıyla kişilerin geliri algılama biçimleri tutum, davranış ve inanışlarını etkileyebilir, ancak spor ve egzersiz ortamları bu tür etkileri azaltabilir veya tümünden ortadan kaldırabildikleri söylenebilir. Araştırmamızda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının benlik saygıları ailelerinin algılanan aylık gelir durumu faktörüne göre farklı bulunmamıştır. Erşan ve ark (2009) da çalışma gruplarının benlik saygılarının ailelerinin algılanan aylık gelir durumu faktöründen etkilenmediğini bulmuştur. Hamurcu (2014) ortalama 25,2 yaş grubundaki bireylerle yaptığı çalışmada da benlik saygısıyla algılanan gelir düzeyi arasında da anlamlı bir ilişki saptamamıştır (s. 62). Ancak Abbasoğlu ve Öncü (2013) gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulmuşlardır.

Kopya çekmeye ilişkin tutumlar açısından BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olma/olmama değişkeni açısından fark bulunmamıştır. Ancak Çetin (2007) Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesinde öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencisi bulundukları bölümde öğrenim görmekten memnun olanların, memnun olmayan ve kısmen memnun olanlardan anlamlı bir şekilde daha olumlu kopya çekmeme tutumuna sahip olduklarını ileri sürmüştür. Önemli bir bulgu olarak beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının benlik saygılarının da BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olanların, kararsız olanlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur. “Benlik, bireyin kendisinin saydığı ve sosyo-affektif bir değer atfettiği özellikler bütünü olarak bireyin “kim olduğunu” tanımlama biçimini ifade etmektedir” (Bilgin, 1994). Bu açıdan mutlu olmak bir kişilik ögesi olarak ele alınabilir ve insanın bir ortamda mutlu olması o ortamdaki verimini ve tutumunu etkileyebilecek önemli unsur olarak değerlendirilebilir. BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olanların kararsız olanlara göre benlik saygıları anlamlı düzeyde yüksek bulunması kararsızlığın benlik saygısı üzerindeki olumsuz etkisini de ön plana çıkarmaktadır. Taşgıt (2012) üniversite öğrencilerinde karar verme özsaygısı ve benlik saygısı değerleri arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişkinin olduğunu bulmuştur.

Araştırmamızda başka bölümde öğrenim görmeyi istemeyenlerin kopya çekmeye ilişkin tutumları isteyenlerden anlamlı düzeyde olumlu bulunmuştur. Çetin (2007) de iki farklı Eğitim Fakültesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının arasında mesleği sevmeye nedeniyle okuyanların zorunluluktan okuyanlara göre kopya çekmeye yönelik tutumlarını anlamlı düzeyde olumlu bulunmuştur. Bu noktada, çalışma kapsamındaki bağımsız değişkenler açısından tutum ve davranışların incelenmesinin önemli olduğu söylenebilir.

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanları BESÖB’da öğrencilik sırasında kopya çekme/çekmeme durumuna göre farklılık göstermemiştir. Lüle Mert (2012) araştırmasına katılan 140 Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencisinin %71’i kopya çektiğini, %29’u kopya çekmediğini belirtmişlerdir. Durmuşçelebi (2011), lise ve yüksek lisans öğretmen aday olan 868 öğrenci ile yaptığı çalışmada katılımcıların sadece sınavlarda değil diğer eğitim-öğretim süreçlerinde de çok çeşit kopya çekme davranışına başvurduklarını rapor etmiştir. Eraslan (2011), matematik öğretmeni adayları ile yaptığı nitel çalışmada katılımcıların sınavlar sırasında %81’nin kopya çektiğini, %19’nun çekmediğini rapor etmişlerdir. Çetin (2007), iki Eğitim Fakültesinde yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının %74,7 sinin kopya çekmiş olduğunu, %25,3’nün hiç kopya çekmediğini ve onların kopya çekmeme yönünde kopya çekenlerden olumlu tutum geliştirdiklerini ortaya koymuştur. Yangın (2009), ilköğretim öğretmen adaylarının kopya çekme sıklıklarını sorgulamış ve birinci sırada “ara sıra kopya çekerim” cevabı verenlerin oranını %46,3 ve ikinci sırada “nadiren kopya çekerim” cevabı verenlerin oranını %28,1 olarak bulmuştur. Bu açıdan ele alındığında beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının kopya çekme/çekmeme yönündeki beyanları yukarıda sayılan çalışmalara göre çekmeme oranının daha yüksek olması ve kopya çekmemiş olanların kopya çekmeye ilişkin tutum puanları ortalamasının (3.03 ± 0.31) çekenlerden (2.90 ± 0.54) yüksek olması olumu bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygıları öğrencilikleri sırasında kopya çekme/çekmeme durumuna göre farklılık göstermiştir. Araştırmanın önemli sonucu olarak kopya çekmeyenlerin benlik saygıları daha yüksek bulunmuştur. Benlik saygısını beden eğitimi ve spor uygulamalarının olumlu etkilediği (Hein & Hagger, 2007; Karademir ve ark, 2013; Özşaker, 2013) bilinmektedir. Çalışma grubunun beden eğitimi ve spor uygulamaları içinde yer almaları ve benlik saygılarının yüksek olması erdemli bir davranış olarak hiç kopya çekmeme tercihinde bulunmalarına neden olmuş olabileceği söylenebilir.

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanları ve benlik saygısı düzeyleri kopya çekme sayısı değişkenine göre anlamlı olarak farklı bulunmamıştır. Kopya çekme sayısının beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının ne kopya çekmeye ilişkin tutumlarında ne de benlik saygıları düzeylerinde fark meydana getirmemesi düşündürücü bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Bu çalışmaya benzer şekilde, birçok alanda öğretmen adayları ile yapılan çalışmalarda (Çetin, 2007; Yangın, 2009; Durmuşçelebi, 2011; Eraslan, 2011; Eminoğlu Küçüktepe ve Küçüktepe, 2012; Lüle Mert, 2012) genelde kopya çekme oranlarının yüksek olduğu rapor edilmiştir. Açıkça görülmektedir ki farklı çalışmalarda farklı sayılar ve oranlar rapor edilmiştir ve bu raporlardaki öğretmenlik alanında aday öğretmenler kopya çekme davranışında bulunduklarını ifade etmektedirler. Bu popülasyonlarda sorunlu davranış biçimlerinin ele alınması, öğretmenlik yeterlilik düzeyinin sorgulanması; mevcut

sistemde uygulanan sınav yoluyla öğretmenliğe atanma kriterinden daha verimli olabilirliliği düşünülebilir.

Öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanları kendilerini tanımlayan en uygun ifade değişkenine göre farklı bulunmuştur. Kendini öğretmen adayı olarak tanımlayan grubun kopya çekmeye ilişkin tutumları, öğrenci olarak tanımlayan gruba göre, çekmeme yönünde yüksektir. Bu durum YÖK tarafından belirlenen ve formasyon adı altında verilen derslerden daha çok etkilenecek kendilerini öğretmen adayı olarak tanımlayanların tutumlarının daha olumlu olduğu yönünde yorumlanabilir. Farklı bir çıktı olarak kişinin kendini tanımlama biçiminin tutumlarını etkileyebileceği gerçeği ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak bu araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının benlik saygılarının kopya çekme tutumlarıyla ilişkili olmadığı ancak, hiç kopya çekmeyenlerin benlik saygılarının çekenlere göre yüksek olduğu bulunmuştur.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutumlarını cinsiyet, sınıf, algılanan aylık gelir, BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olma/olmama, kopya çekme/çekmeme ve kopya çekme sayısı bağımsız değişkenleri etkilememiştir. Başka bölümde öğrenim görmeyi istemeyenlerin isteyenlerden, kendilerini öğretmen adayı olarak tanımlayan grubun öğrenci olarak tanımlayan gruba göre, kopya çekmeye ilişkin tutumları çekmeme yönünde yüksek bulunmuştur.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının benlik saygılarını algılanan aylık gelir, başka bölümde öğrenim görmeyi isteme/istememe, kopya çekme sayısı ve kendilerini tanımlayan en uygun ifade bağımsız değişkenleri etkilememiştir. Benlik saygısı puanları, kadınların erkeklerden, 3. sınıf öğrencilerinin 2. Sınıflardan, BESÖB’de öğrenim görmekten mutlu olanların kararsız olanlardan ve hiç kopya çekmeyenlerin çekmiş olanlardan yüksek bulunmuştur.

Elde edilen sonuçlar ışığında; kopya çekmeye ilişkin tutumların yaygınlığı hem okul ortamındaki ölçme ve değerlendirmede oluşturduğu geçerlik ve güvenilirlik sorunu nedeniyle hem de total olarak yaşamın içinde istenmedik yönde bir davranış geliştirme aracı olabileceği öngörüsüne dayalı olarak eğitim- öğretimin en alt kademelerinden itibaren bu tür olumsuz tutum ve davranışların geliştirilmesi engellenmelidir.

Okullarda beden eğitimi ve spor uygulamaları sadece kazanma- kaybetme platformu üzerinde kurulmamalı, uygun ölçüde öğrencilerin duyuşsal alanlarına katkı sağlayarak kimlik (benlik) geliştirme zemininde gerçekleştirilmelidir.

Öğretmenlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin öğretmen adayı olarak kendilerini görmelerine ve bu yöndeki motivasyonlarına destek olunmalı, uygun tutum ve davranış geliştirmelerine yardım edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Abbasoğlu, E. & Öncü, E. (2013). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Benlik Saygıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 407-425.
- Alpar, R. (2010). Uygulamalı istatistik ve geçerlik-güvenirlik: spor, sağlık ve eğitim bilimlerinden örneklerle. Detay Yayıncılık, Ankara.
- Bilgin, N. (1994). *Sosyal Bilimlerin Kavşağında Kimlik Sorunu* (1. Basım), İzmir, Ege Yayıncılık
- Bozdoğan, A.E., & Öztürk Ç. (2008) Öğretmen adayları neden kopya çeker? *İlköğretim Online*, 7(1), 141-149
- Çetin, Ş. (2007). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi, *Milli Eğitim*, 175, 129-142
- Çetin, S., & Tekiner, M.A. (2015). Kurumsal İmajın Temel Belirleyicileri: Emniyet Teşkilatı Örneklemi İç Paydaş Anketi, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 13(1) 418-440, Doi: Demir, İ.C. (2009) Kamusal Harcamaların Toplumsal Algısı: Ampirik Bir Araştırma, *Maliye Dergisi*, 157,210-226

- Demirtaş, H. A. (2003). Sosyal Kimlik Kuramı, Temel Kavram ve Varsayımlar, *İletişim Araştırmaları* 1(1), 123-144,
- Durmuşçelebi, M. (2011). Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 77-97.
- Eminoğlu Küçüktepe, S. & Küçüktepe, C. (2012). Tarih Öğretmeni Adaylarının Kopya Çekme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 115-125
- Er, K. O., & Gürgan, U. (2011). Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlilik Algıları Ve Kopya Çekmeye İlişkin Tutumları Arasındaki İlişki. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(26), 1-18.
- Eraslan, A. (2011). Matematik Öğretmeni Adayları ve Kopya: Hiç Çekmedim Desem Yalan Olur!, *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 52-64.
- Erşan, E.E., Doğan, O., & Doğan, S. (2009). Beden eğitimi ve antrenörlük bölümü öğrencilerinde benlik saygısı düzeyi ve bazı sosyodemografik özelliklerle ilişkisi, *Klinik Psikiyatri*, 12, 35-42
- Eyüboğlu, E. (2012). *Spor Yapan ve Yapmayan 12-14 Yaş Arası Ergenlerin Öz Yeterlilik Düzeylerinin Karşılaştırılması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, İstanbul
- Gül, H. (2013). Investigation of Undergraduate Student's Self-Esteem Levels in Terms of Some Variables, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 194-205.
- Hamurcu, P. (2014). *Obez Bireylerde Benlik Saygısı Ve Beden Algısının Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Bilim Üniversitesi, İstanbul
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2006). *Yeni insan ve insanlar* (10. Basım). İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Karademir, T., Türkçapa, Ü., Ulucan, H., & Bahadır, Z. (2013) Haltercilerde Benlik Saygısı ile Yaşam Doyum ve Vücut Benlik Algısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(3), 285-294
- Karasar, N. (2014) *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler* (26. Basım), Ankara, Nobel Yayınevi.
- Kartopu, S., (2013). Kaygının Kader Algıları İle İlişkisi (Kahramanmaraş Örneği), *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(3), 238-260.
- Lüle Mert, E. (2012). Temel İşlevi Bilim İnsanı Yetiştirmek Olan Bazı Bölümlerde Kopya, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(3), 1813-1829
- Özkan, İ. (1994). Benlik Saygısını Etkileyen Etmenler, *Düşünen Adam*, 7(3), 4-9
- Özşaker, M. (2013) Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerileri ve Benlik Saygılarının Değerlendirilmesi, *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 2(3), 29-39
- Rosenberg, M., Schooler, C., Schoenbach, C., & Rosenberg, F. (1995). Global Self-Esteem and Specific Self-Esteem: Different Concepts, Different Outcomes, *American Sociological Review*, 60(1), 141-156
- Sankır, H. (2014) Gençlerin Sapmış ve Suçlu Davranışlara Yönelmelerinde Benlik Saygısının Etkisi: Lise 11. Sınıf Örneği, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 9(2), 1311-1333
- Semerci, Ç. (2003). Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği. *F.Ü Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 227 - 234.
- Taşgıt, M.S. (2012). *Üniversite Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Karar Verme Düzeylerinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman
- Tepeköylü Öztürk Ö., Soyutürk M., Daşdan Ada E.N., & Çamlıyer H. (2011). Üniversite Takımlarında Sporcu Olan Öğrencilerle Spor Yapmayan Öğrencilerin İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması, *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 22(2), 43-53.
- TÜBA, *Bilimsel Araştırmada Etik ve Sorunları*, Türkiye Bilimler Akademisi Bilim Etiği Komitesi, Tübitak Matbaası-Ankara, 2002.,

- TDK. (2014). *Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük*. TDK web sitesinden 02 Şubat 2014 tarihinde http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts adresinden erişildi.
- Ünlü, H., & Eroğlu C. (2012). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye Yönelik Tutumları, *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, X (3), 101-106.
- Hein, V., & Hagger, M.S. (2007). Global self-esteem, goal achievement orientations, and selfdetermined behavioural regulations in a physical education setting, *Journal of Sports Sciences*, 25(2), 149-159, DOI: 10.1080/02640410600598315
- Yangın, S. (2009). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ve Görüşleri, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(21), 46-55.
- Yörükoğlu, A. (2007). *Gençlik Çağı, Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar*, İstanbul, Özgür Yayınları
- Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği 18 Ağustos 2012 CUMARTESİ, Resmî Gazete, Sayı: 28388, Resmi Gazete'nin web sitesinden 16 Şubat 2014 tarihinde http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/170960 adresinden erişildi.
- YÖK, Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı
http://www.yok.gov.tr/documents/10279/49665/beden_egitimi/32705218-1875-4fa3-bde8-c6b865d13c21